

Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach, Komenského
73, Košice

Práca so zobrazovacími jednotkami

Schválil: Prof. MVDr. Rudolf Cabadaj, PhD.
rektor

Vypracoval: Ing. Eva Ráčzová
technik PO/BOZP

Košice : Marec 2005

1. Zamestnanci.

Tieto požiadavky sa týkajú všetkých zamestnancov, ktorí používajú zariadenie so zobrazovacou jednotkou ako podstatnú časť práce.

2. Pracovisko.

Je sústava zahŕňajúca zobrazovaciu jednotku a ďalšie príslušenstvo, pracovný stôl, pracovná plocha a pracovné sedadlo.

3. Režim práce.

Zamestnanci ktorí používajú zariadenie so zobrazovacou jednotkou ako podstatnú časť práce sú povinný po každých 50 minútach trvalej práce 10 minút sa venovať inej pracovnej činnosti mimo obrazovky / príprava podkladov, zber informácií a pod./. Táto prestávka nie je zahrnutá do prestávky na jedlo a oddych.

4. Ochrana zdravia zamestnancov.

Zamestnanec pri nástupe do zamestnania je povinný zúčastniť sa vstupnej lekárskej prehliadky. Ďalších lekárskech prehliadok sa zúčastňuje v termínoch podľa požiadavky lekára, zamestnávateľa alebo pri príznakoch poškodenia zdravia ihneď. Ak výsledky vyšetrenia preukážu, že treba použiť korekčné prostriedky a ak nie je možné použiť bežné korekčné prostriedky, zamestnávateľ poskytne zamestnancovi špeciálne korekčné prostriedky.

5. Informovanie zamestnancov.

O všetkých hľadiskách bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vzťahujúcich sa na pracovisko so zobrazovacími jednotkami informuje bezpečnostný technik zástupcov zamestnancov a zamestnancov pri vstupnom školení a vedúci zamestnanci pri periodických školeniach.

Minimálne požiadavky na zariadenia a prostredie pracovísk so zobrazovacími jednotkami a na programové vybavenie.

I. ZARIADENIA

A. Používanie ktoréhokoľvek zariadenia, ktoré je súčasťou pracoviska so zobrazovacou jednotkou nesmie ohrozovať bezpečnosť a zdravie zamestnancov.

B. Obrazovka.

1. Znak na obrazovke musia byť dobre čitateľné, zreteľné, primerane veľké a s dostatočnou vzdialenosťou medzi znakmi a riadkami.
2. Obraz na obrazovke musí byť ustálený bez blikania alebo iných prejavov nestálosti.
3. Jas obrazovky a kontrast medzi znakmi a pozadím musia byť ľahko nastaviteľné a taktiež ľahko prispôsobiteľné podmienkam prostredia.
4. Poloha obrazovky musí byť ľahko prispôsobiteľná potrebám zamestnanca.
5. Ak je to potrebné, treba používať pre zobrazovaciu jednotku osobitný podstavec alebo stôl s nastaviteľnou výškou.
6. Obrazovka musí byť bez zrkadlenia a svetelných odrazov spôsobujúcich zrakovú nepohodu zamestnanca.

C. Klávesnica

1. Klávesnica musí byť od zobrazovacej jednotky oddelená a musí mať takú výšku a sklon, aby zamestnanec mohol zvoliť pohodlnú pracovnú polohu umožňujúcu predchádzať únave paží a rúk.
2. Priestor pred klávesnicou musí byť dostatočne veľký, aby poskytol oporu pre ruky a predlaktia.
3. Klávesnica musí mať matný povrch zamedzujúci vzniku svetelných odrazov.
4. Usporiadanie klávesnice a vlastnosti klávesov musí uľahčovať používanie klávesnice.
5. Znaký na klávesoch musia byť dostatočne kontrastné a čitateľné zo základnej pracovnej polohy.

D. Pracovný stôl alebo pracovná plocha

1. Doska pracovného stola alebo pracovná plocha musí mať dostatočné rozmery, povrch s nízkou svetelnou odrazivosťou a musí umožniť pružné usporiadanie zobrazovacej jednotky, klávesnice, dokumentov a ďalších súvisiacich zariadení. Držiak dokumentov musí byť stabilný, prispôsobený potrebám zamestnanca a umiestnený tak, aby sa minimalizovali nepohodlné pohyby a polohy hlavy a očí.
2. Pracovné miesto musí zamestnancovi poskytovať primeraný priestor na zaujatie pohodlnej pracovnej polohy.

E. Pracovné sedadlo

Pracovné sedadlo musí byť stabilné a musí zamestnancovi umožňovať pohodlnú pracovnú polohu a voľnosť pohybov. Sedadlo musí byť nastaviteľné na výšku, operadlo musí mať nastaviteľnú výšku a sklon. Opierka nôh musí byť k dispozícii podľa individuálnej potreby zamestnanca.

II. PRACOVNÉ PROSTREDIE

A. Priestorové požiadavky

Pracovisko musí byť riešené tak, aby zamestnancovi poskytoval dostatok priestoru na zmenu pracovnej polohy a pohybov.

B. Osvetlenie

Celkové osvetlenie pracovného priestoru a miestne osvetlenie musia zabezpečiť vyhovujúce svetelné podmienky a vhodný svetelný kontrast medzi obrazovkou a jej pozadím pri zohľadnení charakteru práce a vizuálnych požiadaviek zamestnanca. Treba predchádzať rušivým jasom a svetelným odrazom na obrazovke alebo iných zariadeniach vhodným usporiadaním pracoviska, vhodným umiestnením a technickými charakteristikami zdrojov umelého osvetlenia.

C. Svetelné odrazy a oslnenie

1. Pracovisko sa musí riešiť tak, aby zdroje svetla ako okná a iné otvory, priehľadné a priesvitné steny a jasne sfarbené steny alebo zariadenia nespôsobovali priame oslnenie, a ak je to možné, nevivolávalina obrazovke svetelné odrazy.

2. Okná sa musia vybaviť vhodným systémom nastaviteľného tienenia, aby sa znížilo podľa potreby denné svetlo dopadajúce na pracovisko.

D. Hluk

Pri zriaďovaní pracoviska treba zohľadňovať hluk spôsobovanými zariadeniami na pracovisku a hluk prenášaný z okolia, aby nerozptyľoval pozornosť zamestnancov a nerušil sluchovú komunikáciu.

E. Teplota

Zariadenie, ktoré je súčasťou pracoviska, nesmie byť zdrojom tepla spôsobujúceho u zamestnancov pocit tepelnej nepohody a tepelné pomery prostredia musia byť prispôsobené charakteru činnosti zamestnancov.

F. Žiarenie

Všetky druhy žiarenia s výnimkou viditeľnej časti spektra elektromagnetického žiarenia musia byť znížené na úroveň zanedbateľnú z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov.

G. Vlhkosť

V pracovnom prostredí musí byť zabezpečená a udržiavaná primeraná úroveň vlhkosti ovzdušia.

III. PROGRAMOVÉ VYBAVENIE

Pri navrhovaní, výbere, zaobstarávaní a úpravách programového vybavenia a pri navrhovaní úloh spojených s používaním zobrazovacej jednotky zamestnávateľ zohľadní tieto zásady:

1. Programové vybavenie musí byť vhodné pre danú úlohu a musí zodpovedať úrovni znalosti a skúsenosti zamestnanca.
2. Programové vybavenie a zobrazovacia jednotka musia poskytovať zamestnancovi priamo alebo na jeho požiadanie spätnú informáciu o jeho činnosti.
3. Programové vybavenie a zobrazovacia jednotka musia zobrazit' informácie v takej forme a takou rýchlosťou, ktoré sú prispôsobené obsluhu.
4. Pri spracovaní údajov zobrazovacou jednotkou je potrebné zohľadňovať princípy softverovej ergonómie.